

Spis treści

Część trzecia

Kursy walutowe i makroekonomia gospodarki otwartej

Rozdział 12. Rachunkowość dochodu narodowego i bilans płatniczy . .	15
Rachunki dochodu narodowego	17
Produkt narodowy i dochód narodowy	18
Amortyzacja kapitału i transfery międzynarodowe	19
Rachunkowość dochodu narodowego w gospodarce zamkniętej	20
Konsumpcja	20
Inwestycje	20
Zakupy rządowe	21
Równanie tożsamościowe dochodu narodowego dla gospodarki zamkniętej	21
Wyimaginowana gospodarka zamknięta	22
Implikacje dla oszczędności krajowych	23
Rachunkowość dochodu narodowego w gospodarce otwartej	24
Równanie tożsamościowe dochodu narodowego w gospodarce otwartej	24
Rachunek obrotów bieżących a zadłużenie zagraniczne	26
Oszczędności a rachunek obrotów bieżących	27
Oszczędności prywatne i publiczne	28
Rachunki bilansu płatniczego	29
Rachunek obrotów bieżących, ponownie	31
Rachunek obrotów kapitałowych	33
Transakcje rezerwami oficjalnymi	34
Podsumowanie	35
Problemy	37
Literatura	38
Rozdział 13. Kursy walutowe i rynek dewizowy. Aktywa	39
Kursy walut i transakcje międzynarodowe	39
Ceny krajowe i zagraniczne	40
Kursy walut i ceny relatywne	41
Rynek dewizowy	42
Uczestnicy	42
Charakterystyka rynku	44
Kursy kasowe i terminowe	45
Popyt na aktywa w walucie obcej	46

Aktywa i dochody z aktywów	46
Ryzyko i płynność	48
Stopy procentowe	48
Kursy walutowe i dochody z aktywów	50
Prosta reguła	51
Dochód, ryzyko i płynność na rynku dewizowym	53
Równowaga na rynku dewizowym	54
Parytet stóp procentowych: podstawowy warunek równowagi	54
Wpływ zmian bieżącego kursu walutowego na oczekiwane dochody	55
Kurs równowagi	58
Stopy procentowe, oczekiwania i równowaga	60
Wpływ zmian w stopach procentowych na bieżący kurs walutowy	60
Wpływ zmian oczekiwań na bieżący kurs walutowy	62
Podsumowanie	63
Problemy	65
Literatura	66

Rozdział 14. Pieniądz, stopy procentowe i kursy walutowe 67

Definicja pieniądza: krótki przegląd	68
Pieniądz jako środek wymiany	68
Pieniądz jako jednostka rozliczeniowa	68
Pieniądz jako środek przechowywania wartości	69
Co jest pieniądzem	69
W jaki sposób określana jest podaż pieniądza	70
Popyt jednostek na pieniądz	70
Oczekiwany dochód	71
Ryzyko	72
Płynność	72
Zagregowany popyt na pieniądz	72
Stopa procentowa równowagi: współoddziaływanie podaży pieniądza i popytu na pieniądz	75
Równowaga na rynku pieniężnym	75
Stopy procentowe i podaż pieniądza	77
Wielkość produkcji i stopa procentowa	78
Podaż pieniądza i kurs walutowy w krótkim okresie	79
Powiązania między pieniądzem, stopą procentową i kursem walutowym	80
Podaż pieniądza w Stanach Zjednoczonych a kurs wymiany dolar/marka niemiecka	82
Podaż pieniądza w Niemczech a kurs wymiany dolar/marka niemiecka	84
Pieniądz, poziom cen i kurs walutowy w okresie długim	85
Pieniądz i ceny pieniężne	85
Skutki zmian podaży pieniądza w okresie długim	86
Empiryczne dowody w odniesieniu do podaży pieniądza i poziomu cen	87
Pieniądz i kurs walutowy w okresie długim	90
Inflacja i dynamika kursu walutowego	90
Ceny sztywne w okresie krótkim a ceny elastyczne w okresie długim	90
Trwałe zmiany podaży pieniądza a kurs walutowy	92
Przeszacowany kurs walutowy	94
Oczekiwania inflacji oraz związek między stopą procentową a kursem walutowym	95
Nominalne stopy procentowe, realne stopy procentowe i efekt Fishera	95
Stopy procentowe i kursy walutowe — ponownie	98
Podsumowanie	100
Problemy	101
Literatura	102

Rozdział 15. Poziom cen i kurs walutowy w okresie długim	103
Prawo jednej ceny	104
Parytet siły nabywczej	105
Relacja pomiędzy PPP i prawem jednej ceny	106
Parytet absolutnej i relatywnej siły nabywczej	106
Empiryczne dowody w odniesieniu do PPP i prawa jednej ceny	107
Problemy związane z PPP	109
Bariery handlowe oraz dobra i usługi nie będące przedmiotem wymiany	109
Międzynarodowe różnice w strukturze konsumpcji	111
Odejście od wolnej konkurencji	112
PPP w okresie krótkim i długim	112
Uogólnienia dotyczące parytetu siły nabywczej: model kursów walutowych w okresie długim	113
Uwzględnienie dóbr i usług nie będących przedmiotem wymiany	114
Uwzględnienie odchyleń od PPP dla dóbr i usług będących przedmiotem wymiany	116
Realny kurs walutowy	117
Jak zmiany na rynku produktów oddziałują na realny kurs walutowy	119
Zmiany w obiegu pieniężnym, zmiany na rynku produktów i nominalny kurs walutowy w okresie długim	122
Zmiany w obiegu pieniężnym i kurs walutowy w okresie długim	122
Zmiany na rynku produktów i kurs walutowy w okresie długim	123
Podsumowanie	125
Problemy	126
Literatura	128
 Rozdział 16. Produkcja i kurs walutowy w okresie krótkim	130
Determinanty zagregowanego popytu w gospodarce otwartej	131
Determinanty popytu konsumpcyjnego	131
Determinanty rachunku obrotów bieżących	132
Jak zmiany w realnym kursie walutowym oddziałują na rachunek obrotów bieżących	133
Jak zmiany w dochodzie będącym do dyspozycji oddziałują na rachunek obrotów bieżących	134
Równanie popytu zagregowanego	134
Realny kurs walutowy i popyt zagregowany	134
Realny dochód i popyt zagregowany	135
Jak określana jest wielkość produkcji w okresie krótkim	136
Równowaga rynku produktów w okresie krótkim: krzywa <i>DD</i>	137
Produkcja, kurs walutowy i równowaga rynku produktów	138
Wyprowadzenie krzywej <i>DD</i>	139
Czynniki przesuwające krzywą <i>DD</i>	140
Równowaga rynku aktywów w okresie krótkim: krzywa <i>AA</i>	142
Produkcja, kurs walutowy i równowaga na rynku aktywów	143
Wyprowadzenie krzywej <i>AA</i>	145
Czynniki zmieniające krzywą <i>AA</i>	146
Równowaga gospodarki w okresie krótkim. Połączenie krzywych <i>DD</i> oraz <i>AA</i>	147
Okresowe zmiany w polityce pieniężnej i fiskalnej	149
Polityka pieniężna	149
Polityka fiskalna	150
Polityka utrzymywania pełnego zatrudnienia	151
Trwałe zmiany w polityce pieniężnej i fiskalnej	154
Trwałe zwiększanie się podaży pieniądza	154

Dostosowywanie się do trwałego zwiększania się podaży pieniądza	155
Trwała ekspansja fiskalna	156
Utrzymywanie pełnego zatrudnienia przy występowaniu trwałych zmian	158
Polityka makroekonomiczna i rachunek obrotów bieżących	159
Stopniowe dostosowywanie się rachunku obrotów bieżących oraz krzywa <i>J</i>	160
Podsumowanie	162
Problemy	163
Literatura	164
Rozdział 17. Stałe kursy walutowe i interwencje na rynkach walutowych	166
Po co analizuje się stałe kursy walutowe	166
Interwencja banku centralnego a podaż pieniądza	168
Zestawienie bilansowe banku centralnego	168
Zestawienie bilansowe banku centralnego a podaż pieniądza	170
Interwencja na rynku walutowym a podaż pieniądza	170
Sterylizacja	172
Bilans płatniczy i podaż pieniądza	173
Jak bank centralny ustala kurs walutowy	173
Równowaga rynku dewizowego w warunkach stałego kursu walutowego	174
Równowaga rynku pieniężnego w warunkach stałego kursu walutowego	174
Analiza graficzna	175
Polityka stabilizacji przy stałym kursie walutowym	177
Polityka pieniężna	177
Polityka fiskalna	179
Zmiany w kursie walutowym	181
Dostosowywanie się do polityki fiskalnej i zmian w kursie walutowym	182
Kryzys bilansu płatniczego i ucieczka kapitału	183
Kurs zmienny (płynny) kierowany i interwencja sterylizowana	185
Doskonała substytucyjność aktywów i nieskuteczność interwencji sterylizowanej	186
Równowaga rynku dewizowego w warunkach niedoskonałej substytucyjności aktywów	187
Skutki interwencji sterylizowanej przy niedoskonałej substytucyjności aktywów	187
Sygnałny efekt interwencji	189
Waluty rezerwowe w światowym systemie walutowym	190
Mechanizm systemu waluty rezerwowej	190
Asymetryczna pozycja centrum rezerwowego	191
System waluty złotej (<i>gold standard</i>)	192
Mechanizm systemu waluty złotej	193
Proces symetrycznego przystosowywania się obiegu pieniężnego w warunkach systemu waluty złotej	193
Korzyści i niedogodności systemu waluty złotej	194
System waluty złoto-dewizowej (<i>gold-exchange standard</i>)	196
Podsumowanie	196
Problemy	198
Literatura	200

Część czwarta

Międzynarodowa polityka makroekonomiczna

Rozdział 18. Międzynarodowy system walutowy 1870—1973	203
Cele polityki makroekonomicznej w gospodarce otwartej	204
Równowaga wewnętrzna: pełne zatrudnienie oraz stabilność poziomu cen	205
Równowaga zewnętrzna: optymalny poziom rachunku obrotów bieżących	206

Międzynarodowa polityka makroekonomiczna w warunkach systemu waluty złotej, 1870 — 1914	209
Pochodzenie systemu waluty złotej	210
Równowaga zewnętrzna w warunkach systemu waluty złotej	210
Mechanizm cen i przepływu pieniądza kruszcowego	211
„Reguły gry” systemu waluty złotej: mity i rzeczywistość	212
Równowaga wewnętrzna w warunkach systemu waluty złotej	213
Lata międzywojenne 1918 — 1939	214
Hiperinflacja w Niemczech	214
Przelotny powrót do złota	215
Międzynarodowa dezintegracja gospodarcza	216
System z Bretton Woods oraz Międzynarodowy Fundusz Walutowy	217
Cele i struktura MFW	218
Wymienialność	219
Równowaga wewnętrzna i zewnętrzna w systemie z Bretton Woods	221
Zmiana w pojmowaniu równowagi zewnętrznej	221
Spekulacyjne przepływy kapitału a kryzysy	222
Analiza wariantów polityki w warunkach systemu z Bretton Woods	223
Utrzymywanie równowagi wewnętrznej	224
Utrzymywanie równowagi zewnętrznej	226
Polityka zmian wielkości wydatków i polityka zmian w kierunkach wydatkowania	226
Problemy równowagi zewnętrznej Stanów Zjednoczonych	228
Inflacja światowa i przejście do kursów zmiennych	230
Podsumowanie	235
Problemy	236
Literatura	237

Rozdział 19. Polityka makroekonomiczna i koordynacja w warunkach zmiennych kursów walutowych	238
Argumenty na rzecz zmiennych kursów walutowych	239
Autonomia polityki pieniężnej	239
Symetria	241
Kurs walutowy jako automatyczny stabilizator	242
Argumenty przeciwko zmiennym kursom walutowym	244
Dyscyplina	245
Spekulacja destabilizująca i zakłócenia na rynku pieniężnym	246
Szkody w odniesieniu do wymiany międzynarodowej i inwestowania	248
Brak koordynacji w polityce ekonomicznej	248
Iluzja większej autonomii	249
Model makroekonomicznych powiązań między dwoma krajami w warunkach kursu zmiennego	250
Czego nauczono się od 1973 r.	252
Autonomia polityki pieniężnej	253
Symetria	256
Kurs walutowy jako automatyczny stabilizator	256
Dyscyplina	257
Spekulacja destabilizująca	258
Wymiana międzynarodowa i inwestycje	259
Koordynacja polityki gospodarczej	261
Kierunki reformy	262
Podsumowanie	262
Problemy	264
Literatura	265

Rozdział 20. Kraje rozwijające się i problem zadłużenia międzynarodowego	266
Dochód i bogactwo w gospodarce światowej	267
Makroekonomiczne cechy krajów rozwijających się	268
Słabo rozwinięte rynki finansowe	269
Wszeghogarniająca rola rządu	269
Budżet państwa i inflacja	270
Kursy walutowe podtrzymywane; kontrola dewizowa i waluty niewymienialne	271
Struktura eksportu krajów rozwijających się	273
Pożyczki i długi w krajach rozwijających się	273
Ekonomia pożyczania	273
Alternatywne formy napływu kapitału	274
Finansowanie poprzez zadłużanie się czy finansowanie o charakterze udziałowym	276
Rząd i pożyczki gwarantowane publicznie	277
Procesy zapożyczania się krajów rozwijających się w ujęciu historycznym	277
Kryzys zadłużeniowy. Od 1982 r. do okresu współczesnego	280
Droga do kryzysu	280
Kraje rozwijające się i recesja światowa	283
Meksyk: początek kryzysu	284
Kryzys zadłużeniowy w innych krajach	286
Analiza stanu zadłużenia i niewypłacalności krajów rozwijających się	286
Koszty niewywiązywania się ze zobowiązań przez władze zwierzchnie państwa	287
Korzyści niewywiązywania się ze zobowiązań przez władze zwierzchnie państwa	288
Kiedy kraj nie realizuje swych zobowiązań dłużniczych przez państwo suwerenne	290
Zachowywanie się banków	291
Jak dochodzi do niewywiązywania się ze zobowiązań dłużniczych	292
Zastosowanie modelu do kryzysu z 1982 r.	294
Wspólna akcja banków	296
Reakcja polityki na kryzys zadłużeniowy	297
Rządy, wielkie banki i małe banki	297
Rola MFW	298
Proces przystosowawczy w kryzysie zadłużeniowym	299
Jaka przyszłość?	300
Podsumowanie	302
Problemy	304
Literatura	305

Rozdział 21. Globalny rynek kapitałowy. Funkcjonowanie i problemy polityki	306
Międzynarodowy rynek kapitałowy i korzyści z wymiany	307
Trzy rodzaje korzyści z wymiany	307
Niechęć do ryzyka	309
Zróżnicowanie portfela jako motyw międzynarodowej wymiany aktywów	310
Międzynarodowy system bankowy a międzynarodowy rynek kapitałowy	311
Struktura międzynarodowego rynku kapitałowego	311
Operacje bankowe realizowane poza krajami stosującymi ścisłą kontrolę bankową (<i>offshore banking</i>) i międzynarodowa wymiana walut	314
Eurodolary i inne eurowaluty	315
Jak wielki jest rynek eurowalutowy	316
Jak kreowane są eurowaluty	316
Wzrost handlu eurowalutami	320
Znaczenie asymetrii w przepisach	322
Eurowaluty i stabilność makroekonomiczna	324

Problemy regulacji międzynarodowego systemu bankowego	326
Problem upadłości banków	326
Trudności w regulowaniu międzynarodowego systemu bankowego	329
Międzynarodowa współpraca w zakresie czynników regulujących	330
Jak funkcjonuje międzynarodowy rynek kapitałowy	332
Efektywność międzynarodowego rynku dewizowego	332
Podsumowanie	336
Problemy	337
Literatura	338